

Թողունք շատ տեղերու համար. ես ինքս լսեր եմ Պիթլիսի մէկ կուսակալէն, որ նոյն քաղաքի իսլամ բնակչութիւնը մեծ մասամբ թրքացած Գրդեր են. Թրքացած Գրդերու մէկ մասը հարկ պահանջած ժամանակ կը ներկայանայ և թիւրք և Քիւրդ, նայած պարագաներուն:

Եւ ոչ մի նպատակի չը հասցնող այս խառնափնթոր դրութիւնը արդիւնք է բռնապետական կամայական ինն Րէժիմի և քաղաքակրթութեան բացակայութեանը:

ԽԱՇՆԱՐԱԾՈՒԹԻՒՆ, ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԳԱՂԹԱՅԻՆ ՇԱՀԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ

Քիւրդ ցեղերը քաղաքակրթութեան աստիճաններէն կը բարձրանան, բայց ծանր ծանր՝ հովուական կեանքէն որ առաջները բացարձակ յատուկ էր իրենց՝ անյան նաև երկրագործական կեանքի. անոնք այսօր մեծագոյն մաս մը ունին, որ կապրին երկրագործութեամբ:

Աւելի շատ նստակեաց Քիւրդերն են որ կապուած են հողին, հողագործական անտեսութեան՝ օրինակ առնելով հայերէ, թէև շատ անմշակ ու նահապետական ծայրագոյն վիճակի մէջ:

Եթէ բաժանուժ մը կատարենք, բաւական ճշմարտութեան կը մօտենանք երբ ըսենք:

Խաշնարածութիւնը ցեղապետներուն, լեռնականներուն ու թափառիկ (նօմաա) Գրդերու բաժինն է. իսկ երկրագործութիւնը նստակեաց ու զաշտարնակ Գրդերու:

Քաղաքակրթութեան ընդհանուր յետամնացութեան փչող խորշակը թիւրքիայի մէջ՝ անցնելով ազդեր է և Քրդութեան:

Բռնապետական չրջանի հայկական կոտորածներն ու կողուպուտները երկար ժամանակ չը կրցին Քրդական տնային ու վրանական հաստատութիւնները չէնցնել. նոյն իսկ բռնապետութեան ժամանակ երբ քաղաքագլխօրէն զաղրեցուցին ընդ-